

MTÜ Mulgimaa Arenduskoja Strateegia

2014-2023 sisehindamine

Koostatud: detsember 2017.a.

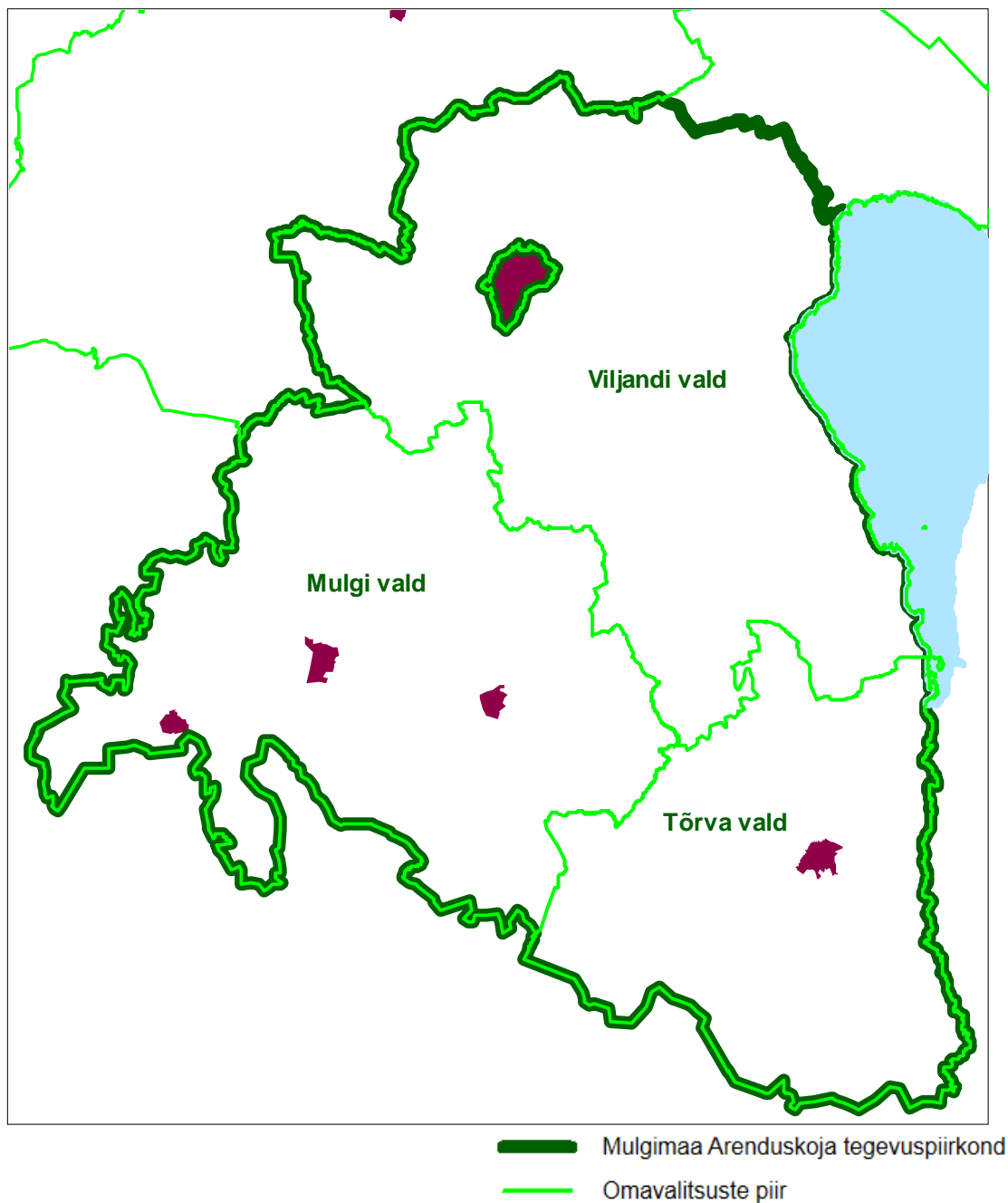
Sisukord

1. Ülevaade kohalikust tegevusgrupist.....	3
2. MTÜ Mulgimaa Arenduskoja strateegia rakendamine	4
2.1. MTÜ Mulgimaa Arenduskoja strateegia rakendamise kord.....	4
2.2. MTÜ Mulgimaa Arenduskoja juhtimine ja töökorraldus	4
2.3. Strateegia visioon ja eesmärkide elluviimine	4
2.4. Projektide hindamisprotsess ja seire.....	5
2.5. MTÜ Mulgimaa Arenduskoja strateegia rahastamiskava ellu viimine.....	6
2.6. Kogukonna kaasamine strateegia ellu viimise.....	9
3. Koostöö	9
Lisa 1 MTÜ Mulgimaa Arenduskoja liikmete nimekiri	
Lisa 2 MTÜ Mulgimaa Arenduskoja strateegia ellu viimise sündmuste ajakava	
Lisa 3 Mulgimaa Arenduskoja seireandmete küsimustik	

1. Ülevaade kohalikust tegevusgrupist

MTÜ Mulgimaa Arenduskoda on Mulgi, Tõrva ja Viljandi valla omavalitsusi, mittetulundusühinguid ja ettevõtjaid koondav vabatahtlik omaalgatuslik ühendus (Joonis 1).

1.12.2017. a. seisuga on MTÜ Mulgimaa Arenduskojal 93 liiget: 3 omavalitsust, 31 ettevõtet, 1 sihtasutus ja 58 mittetulundusühingut. Ettevõtete tegevusalad põhitegevusala järgi on toitlustamine ja kaubandus, turism, ehitusteenused, põllumajandus, kinnisvara teenused, metallitöötlemine, puidutöötlemine ja transporditeenused. MTÜ Mulgimaa Arenduskoda liikmete nimekiri (Lisa 1).

Joonis 1 Tegevuspiirkonna kaart

2. MTÜ Mulgimaa Arenduskoja strateegia rakendamine

2.1. MTÜ Mulgimaa Arenduskoja strateegia rakendamise kord

MTÜ Mulgimaa Arenduskoja strateegiat (edaspidi strateegia) rakendatakse Mulgimaa Arenduskoja tegevuspiirkonnas (Joonis 1), vastavalt kehtivale Maaeluministri LEADER meetme määrusele.

MTÜ Mulgimaa Arenduskoja juhatus on strateegia rakendamiseks välja töötanud asjakohased korrad ja rakendab neid. Strateegia rakendamiseks kuulutab MTÜ Mulgimaa Arenduskoda välja projektitoetuste taotluste vastuvõtuajad ja projektitoetuste taotluste kinnitamise tingimused ning avalikustab need tegevuspiirkonna valla lehtedes ning veebilehel www.mulgimaa.ee.

Käesolevat sisehindamist viisid läbi MTÜ Mulgimaa Arenduskoja töötajad.

2.2. MTÜ Mulgimaa Arenduskoja juhtimine ja töökorraldus

MTÜ Mulgimaa Arenduskoja kõige kõrgemaks organiks on üldkoosolek, üldkoosoleku ainupädevuses olevad küsimused on fikseeritud põhikirjas. Tegevusgrupi juhatus on 9 liikmeline, juhatuses on MTÜ liikmed on esindatud nii, et ühtegi sektorit esindavate isikute esindatus ei ole üle 50 % juhatusel liikmete arvust.

Juhatus valitakse neljaks aastaks. Iga juhatusel liikme ülesandeks on oma piirkonna ettevõtete, organisatsioonide, omavalitsuste ja üksikisikute teavitamine ning koondamine, samuti vajaliku info kogumine. Juhatus käib koos vähemalt kord kvartalis, vajadusel ka sagedamini.

MTÜ Mulgimaa Arenduskoja tegevmeeskonna struktuur seisuga 1. detsember 2017 a.:

tegevjuht;
meetmenõustaja;
raamatupidaja-meetmenõustaja.

Mulgimaa Arenduskoja eelarve koosneb LEADER meetme tegevusgruppide ülalpidamiskulude eelarvest ja Mulgimaa Arenduskoja liikmemaksudest, projektipõhiseid tegevusi rahastatakse projektide eelarvetest. Tegevusgrupi tegevuskulude refinantseerimiseks kasutatakse sildfinantseerimist laenuna pankadelt. Tegevust on võimalik mitmekesistada ning eelarvet suurendada teistest programmide toetuste taotlemise abil. Mitmed programmid ei toeta avaliku sektori MTÜ tegevusi, mistõttu toetust saab taotleda vaid teatud programmidest.

2.3. Strateegia visioon ja eesmärkide elluviimine

Piirkonna tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude kaardistamiseks strateegia koostamisel olid kaasatud erinevad sihtgrupid: ettevõtjad, omavalitsuste ja mittetulundussektori esindajad. Toodi välja piirkonna nõrkused ja tugevused ja võimalused, millest lähtuvalt, arvestades sealjuures võimalikke ohte on MTÜ Mulgimaa Arenduskoja strateegial kolm fookust:

1. Ettevõtluse konkurentsivõime tõstmine.
2. Kohalike kogukondade toetamine, koostööle ärgitamine ning senisest rohkem noorte kaasamine kohaliku elu edendatavatesse tegevustesse.
3. Piirkonna maine tõstmine ja atraktiivsuse suurendamine.

MTÜ Mulgimaa Arenduskoda visioon:

Mulgimaa Arenduskoja tegevuspiirkond on piirkondlikke omapärasid arvestav, kõikidele elanikkonna gruppidele eneseteostusvõimalusi pakkuv ja ettevõtetele atraktiivne keskkond. Piirkond on omanäoline reisisihtkoht turistidele.

Strateegia eesmärgid lähtuvad kolmest strateegia fookusest. Arvesse on võetud Leader põhimõtteid ja EL maaelu arenguprioriteete ning koostatud meetmed strateegia rakendamiseks.

I MEEDE: ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE

Ettevõtluse toetamiseks on Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, Töötukassa ning mitmed Eesti Maaelu arengukava 2014-2023 raames rakendatavad meetmed. Käesolev meede on Eesti teiste rakendatavate ettevõtluse toetamise meetme täiendamiseks. Eelkõige on toetus taotlejatele, kelle poolt kavandatavad tegevused ei ole teistest Eestis rakendatavatest toetusmeetmetest abikõlblikud. Meede on kavandatud toetama ettevõtlust, aidates kaasa töökohtade ja lisandväärtuse loomisele ning uutele turgudele sisenemisele.

II MEEDE: KÜLAKESKKONNA JA –KOGUKONNA ARENDAMINE

Meetme rakendamise tulemusena paraneb piirkonna elukeskkonna atraktiivsus ja elukvaliteet, suureneb kohaliku tegevuse aktiivsus ning partnerlus teiste organisatsioonide ja mittetulundussektori vahel.

III KONKURENTSIVÕIMELINE JA OMANÄOLINE PIIRKOND

Meede toetab piirkonna ettevõtete ja organisatsioonide tegevusi, mis on seotud piirkonna ja selle toodete tuntumaks ja atraktiivsemaks muutmisega.

2.4. Projektide hindamisprotsess ja seire

MTÜ Mulgimaa Arenduskoja LEADER meetme raames antava projektitoetuste taotluste menetlemise ja hindamise teostab juhatuse otsusega kinnitatud hindamiskomisjon. Hindamiskomisjoni tööd juhib esimees, kes valitakse esimesel hindamiskomisjoni koosolekul.

MTÜ Mulgimaa Arenduskoja hindamiskomisjoni moodustamiseks on jagatud tegevusgrupi piirkond, kolmeks. 1. Helme, Hummuli, Põdrala vallad, Tõrva linn; 2. Viljandi ja Tarvastu vald; 3. Abja, Halliste ja Karksi vallad. Igast piirkonnast kuulub hindamiskomisjoni 2 liiget ja asendusliige. Kokku kuulub ühe meetme taotluste hindamisel komisjoni 6 piirkondade esindajat (lisaks 3 asendusliiget) ja 2 eksperti. Eksperte on hindamiskomisjonis kokku 6, iga meetme kohta 2 eksperti.

Ühe meetme taotluste hindamiseks on hindamiskomisjonis 8 liiget ja lisaks 3 asendusliiget. Huvide konflikti korral taandab hindamiskomisjoni liige end eelnevalt vastava meetme taotluste hindamisest.

Tegevusgrupi enda poolt esitatud taotlused (sh ühis-ja koostööprojektid) esitatakse kinnitamiseks Mulgimaa Arenduskoja üldkoosolekule ning neid ei menetle hindamiskomisjon; vaid taotluste vastavust strateegiale, Mulgimaa Arenduskoja hindamiskriteeriumitele ja rakenduskavale kontrollib ning kinnitab/jätab kinnitamata juhatuse.

2016-2017 toimus 6 hindamiskomisjoni koosolekut ning 14 paikvaatluspäeva, mil külastati projektitoetuse avaldustest esitatud objekte.

Tabel 1. Projektitoetuse taotluste hindamine 2016-2017

Tegevus	Ühik	Kokku	2016	2017
Nõustamine (projektitoetuse ja maksetaotlused)	orienteeruv nõustamiste arv kokku	349	121	228
Kinnitamata jäetud taotlused kokku	taotluste arv	75	35	40
Tehnilised nõuded täitmata	taotluste arv	17	10	7
Vastava meetme hindepunktide lävendist madalam keskmine hindepunktide arv	taotluste arv	19	8	11
Projekti eesmärk ei täida Mulgimaa Arenduskoja strateegia eesmärke	taotluste arv	6	2	4
Vastava meetme rahastamiskava eelarve vahendite puudumine	taotluste arv	33	15	18

2.5. MTÜ Mulgimaa Arenduskoja strateegia rahastamiskava ellu viimine

MTÜ Mulgimaa Arenduskoja eelarve perioodiks 2014-2020:

LEADER projektitoetusteks 3 383 515 €
tegevusgrupi ülalpidamiskuludeks 845 879 €

Strateegia eelarve jagunemine:

Kohaliku tegevusgrupi tegevuskulud (sh rahvusvaheliste koostööprojektide ettevalmistamise kulud)	20 %
I MEEDE: ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE	35 %
II MEEDE: KÜLAKESKKONNA JA –KOGUKONNA ARENDAMINE	20 %
III MEEDE: KONKURENTSIVÕIMELINE JA OMANÄOLINE PIIRKOND	25 %

Piirkondlik projektitoetuste eelarve jagunemine:

50 % jaotatakse võrdselt baassumma omavalitsuste kaupa

50 % elanike arv omavalitsuses, rahvastikuregistri 01.01.2015 a. seisuga.

Eelarve piirkondliku jaotamisega püütakse tagada kõigi Mulgimaa Arenduskoja omavalitsuste ühtlasem arendamine. Eelarve piirkondlikul jagunemisel arvestatakse projektis plaanitud tegevuste ja/või investeeringute asukohta, mitte taotleja juriidilist aadressi.

Erinevalt eelnevalt kirjeldatud jagamisest territoriaalse põhimõtte alusel omavalitsuste territooriumist lähtuvalt, toimub viimaste taotlusvoorude eelarvete (jääkide) jagamine Mulgimaa Arenduskoja territooriumil piirkondlikul põhimõttel. Esimesse piirkonda kuuluvad Helme, Hummuli ja Põdrala vallad, Tõrva linn; teise piirkonda kuuluvad Viljandi ja Tarvastu vallad; kolmandasse piirkonda kuuluvad Abja, Halliste ja Karksi vallad, Mõisaküla linn.

Ühis- ja koostööprojektide rahastamise puhul järgitakse samuti piirkondliku projektitoetuse eelarve jagunemist. Eelarve jagunemisel arvestatakse projektis plaanitud ja projekti kirjelduses esitatud tegevuste ja/või investeeringute asukohta.

Tabel 2. Projektitoetuste eelarve jagunemine aastate kaupa.

Aeg	I meede		II meede		III meede	
	% kogu I meetme eelarvest	Eelarve €	% kogu II meetme eelarvest	Eelarve €	% kogu III meetme eelarvest	Eelarve €
2016	60	759 799	50	361 809	50	403 362
2017	40	720 488	50	448 151	50	575 117
2018-2020		196 575		196275		241137

Tabel 2. Projektitoetus taotluste menetlemine.

Strateegia meetme nimi	Vastuõtetud projektitoetuste taotluste arv KOKKU	Hindamata jäetud projektitoetuste taotluste arv KOKKU	KTG poolt hinnatud projektitoetuste taotluste arv KOKKU	PRIAs heakskiidetud projektitoetuste taotluste arv KOKKU	PRIAs heakskiidetud taotluste %	PRIAs heakskiidetud projekti tegevuste abikõlblik kulu eurodes KOKKU	PRIAs heakskiidetud projekti-toetuse summa eurodes KOKKU	Lõplikult välja-makstud projektide arv KOKKU	Lõplikult välja-makstud projektide toetuse summa eurodes KOKKU
I meede	95	10	85	58	68	2 313 807 €	1 276 281 €	6	72 859 €
II meede	68	1	64	45	70	936 458 €	597 569 €	10	73 954 €
III meede	71	0	66	44	67	1 039 615 €	849 707 €	12	163 186 €

Tegevusgrupp teostab strateegia seiret (seatud strateegiliste eesmärkide täitmist vastavalt tulemusmõõdikutele), taotletud ja positiivse rahastusotsuse saanud projektide teostamise ja tulemuslikkuse seiret (kuidas taotlused vastavad meetmetes toodud väljundmõõdikutele), rakenduskava seiret (rakenduskava täitmine meetmete eelarvete lõikes) ning tegevusgrupi ülalpidamiskulude eelarve lõikes.

Projektide seire toimub jooksvalt kogu perioodil, vastavalt esitatud maksetaotlustele ning projektide lõpetamisel teostakse seiret toetuse objektil. Toetuse saaja täidab Mulgimaa Arenduskoja seireandmete küsimustiku (Lisa 3) enne viimase maksetaotluse esitamist ja 2 aastat peale projekti lõppemist. Seireandmete küsimustiku alusel koondatakse kõikide toetuse saajate andmed (Tabel 3).

Tabel 3 MTÜ Mulgimaa Arenduskoja strateegia seirenäitajad

Meede	Seirenäitaja nimetus	Ühik	Kokku	2016	2017	Sihttase	Täidetud, %
I	Ellu viidud projektide arv	tk	7	7		130	5,38%
I	Projektides osalenud noorte arv	in	2	2		500	0,40%
I	Turismiteenuste arendamiseks elluviidud projektide arv	tk	2	2		15	13,33%
I	Ümber- ja täiendõppe läbinud inimeste arv	in	3	3		300	1,00%
I	Loodud töökohtade arv	tk	5	5		45	11,11%
I	Soetatud innovaatiliste seadmete arv	tk	6	6		15	40,00%
I	Leader toetuste abil kohalikku toorainet kasutavate ettevõtete arv	tk	2	2		20	10,00%
I	Noorte poolt asutatud ettevõtete arv	tk	1	1		7	14,29%
I	Uute turismitoodete arv	tk	1	1		10	10,00%
II	Ellu viidud projektide arv	tk	18	10	8	127	14,17%
II	Projektides osalenud inimeste arv	in	1601	739	862	500	320,20%
II	Lapsi ja noori kaasavate projektide arv	tk	12	7	5	25	48,00%
II	Ümber- ja täiendõppe läbinud inimeste arv	in	800	0	800	300	266,67%
II	Vähemalt 60% elanikkonnast on rahul elukeskkonnaga		0				
II	50% lastest ja noortest on rahul vaba aja veetmise võimalustega		0				
II	Mittetulundusühingute arv	tk	523	523		500	104,60%
III	Ellu viidud projektide arv	tk	11	10	1	117	9,40%
III	Projektides osalenud inimeste arv	in	22	22	0	1000	2,20%
III	Paikkonnale omaste toodete ja teenuste arendamiseks ja turustamiseks ellu viidu projektide taotluste arv	tk	4	3	1	10	40,00%
III	Piirkonnas ellu viidud ühisprojektide arv	tk	0	0	0	7	0,00%
III	Uute turismitoodete arv	tk	2	2	0	10	20,00%
III	Uute (kohaspetsiifiliste) toodete ja teenuste arv	tk	2	0	2	20	10,00%
III	Parendatud ja lisaväärtusega avalikus kasutuses olevate objektide arv	tk	11	10	1	20	55,00%
III	Majutuskohtade täituvus aastas	%	0				

2.6. Kogukonna kaasamine strateegia ellu viimisse

Mulgimaa Arenduskoja koduleht ja suhtlusvõrgustik Facebook on tegevuste avalikustamiseks ja kogukonna kaasamiseks. Veebileht - www.mulgimaa.ee/mak ja Facebooki kontol toimub operatiivne teavitamine toimuvatest üritustest, koolitustest, jagatakse informatsiooni Mulgimaa Arenduskoja piirkonnas toimuva kohta.

Ajavahemikul 2015-2017 korraldati infopäevi, andmaks Mulgimaa Arenduskoja piirkonnas tegutsevatele inimestele informatsiooni kohaliku tegevusgrupist, avanevatest taotlusvoorudest, projektide ellu viimisest jne. Infopäevadel tutvustatakse LEADER -lähenemise põhimõtteid ja tegevuspiirkonna võimalusi strateegia rakendamiseks.

Informatsiooni levitamiseks kasutab Mulgimaa Arenduskoda lisaks kohalike omavalitsuste ajalehti, mida levitatakse kogu Mulgimaa Arenduskoja piirkonna elanikele, kohalike omavalitsuste kodulehti ning Mulgi Kultuuri Instituudi poolt väljaantavat ajalehte „Üitsainus Mulgimaa“

Mulgimaa Arenduskoda on korraldanud koolitusi, infopäevi ja arutelusid koostöö tõhustamiseks tegevuspiirkonna erinevate sektorite vahel. Liikmeskonnale on toimunud strateegia ellu viimise ajal 8 üldkoosolekut, 21 juhatause koosolekut, erinevaid õppereise ja arutelusi (Lisa 2).

Igapäevaste tegevuste teavitamisel ning vajaliku info edastamisel töötajate ja tegevusgrupi liikmete vahel kasutatakse e-kirja listi, kodulehele (www.mulgimaa.ee/mak) paigutatud infot ning personaalseid elektroonilisel ja suuliselt edastatavaid info edastamise võimalusi.

3. Koostöö

Strateegia valdkonnad koostööprojektidele:

1. Ettevõtete vaheliste (sh turismialaste) koostöövõrgustike arendamisele ja turundamisele suunatud tegevused.
2. Pärandkultuuri (eelkõige pärandarhitektuuri) säilitamisele suunatud tegevused.
3. Kodanikuühiskonna ja mittetulundussektori arendamisele, jätkusuutlikkusele ning koostööle suunatud tegevused.
4. Ettevõtlikkuse arengule, koostöövõrgustike ja spetsialiseerumisele (sh targale spetsialiseerumisele) suunatud tegevused.

Väga oluliseks tuleb hinnata tervikliku arengu seisukohalt kohalike Leader tegevusgruppide koostööd. Näiteks turismisektorit ei saa arendada ainult Leader-piirkonna siseselt kuna valdkond toimib piiriüleselt ja oluline on arendada koostööd teiste tegevusgruppidega. Tehtud on vastastikuseid õppereise ja külaskäike (Pärnu Lahe Partnerluskogu, Balvi rajooni partnerlus- Läti tegevusgrupp, Põlvamaa Partnerluskogu, Peipsi-Alutaguse Koostöökoda, Kodukant Läänemaa, Valgamaa Partnerluskogu). Koostöös LEADER- tegevusgrupiga MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond analüüsiti nende piirkondade koostööd erinevates sektorites.

Valgamaa Partnerluskoguga on koostööd tehtud Mulgi Märgi välja arendamisel, mille edasi arendamisega praegu käimasolevate koostööprojektide raames tegeletakse.

Koostöös omavalitsustega ja Mulgi Kultuuri Instituudiga on osaletud algatuse Maale Elama messi Mulgimaad esindamise korraldamises ning käidud Mulgimaad esindamas Tour-Est Turismimesseidel.

Käesoleval ajal on Mulgimaa Arenduskojal rahvusvahelisteks koostööpartneriteks Saksamaal Minden-Lübbecke ja Austrias Hermagori piirkonnad, Vidzeme Turismi Assotsiatsioon ning Põhja-Läti omavalitsused, LEADER tegevusgruppidest „Sernikon“ ja „Salatsist kuni Ruhjani“ Lätist.